

Waarom een huisgemeente niet het antwoord is: Leven in de relationele gemeente

Door Wayne Jacobsen
February 2002

Toen 20 jaar van ontelbare gebeden niets uitwerkten, moest ik concluderen dat God mij negeerde, of dat ik om de verkeerde dingen vroeg. Angst werd mijn steeds aanwezige compagnon, en om je de waarheid te zeggen: hij was geen aangename metgezel. Hij had de gewoonte om op onverwachte momenten in mijn maag te rammen en zijn geraaskal hield me 's nachts wakker.

Telkens als er iets gebeurde waardoor hij verscheen, smeekte ik God in te grijpen, zodat ik niet meer angstig zou zijn. Zelden of nooit beantwoordde Hij mijn gebeden. Uiteindelijk kwam ik tot de slotsom dat niet de omstandigheden het probleem waren, maar de angst op zichzelf. Mijn gebeden veranderden. Ik hield op Hem te smeken de omstandigheden te veranderen maar vroeg Hem in plaats daarvan mijn angst weg te nemen. Deze keer duurde het 10 jaar voordat ik me realiseerde dat deze gebeden niet beter waren, en ik werd hoe langer hoe gefrustreerder en boos op God omdat Hij blijkbaar onverschillig stond tegenover mijn zorgen.

Ik wist toen nog niet dat het niet de omstandigheden waren die de angst opwekten. Ook ging het niet om de angst op zichzelf. Het probleem dat God wou oplossen was het feit dat ik Hem niet vertrouwde. Ik zag niet in dat Hij door Zijn werk in mijn omstandigheden Zijn doel wilde bereiken. Mijn verlangen om mijn leven zelf te controleren en het succes te bereiken dat ik dacht nodig te hebben om mijn waarde voor Hem te bewijzen, en uiteindelijk ook voor mezelf, hield me gevangen.

Angst was slechts het symptoom van een diepere nood die God mij wilde laten zien. En dat wilde Hij genezen door mij nieuwe kijk te geven op wie Hij is en wat Hij in mij wilde doen. Velen onder jullie hebben het verslag van die reis gelezen in deze nieuwsbrief en in mijn boek *'He Loves Me'* (In het Nederlands vertaald: *'Hij houdt van mij'*).

Hoe meer Hij me toonde hoe groot Hij is en hoeveel Hij van me houdt, hoe minder angst ik kreeg. Ook al waren mijn omstandigheden niet veranderd, mijn vertrouwen in hem was dat wel. En nu wil ik niet meer dat God tegemoetkomt aan de dingen op mijn agenda, maar dat Hij me elke dag laat leven in de Zijne.

In mijn 'grootste' wijsheid trachtte ik God het verkeerde ding te laten doen. De echte vrijheid ligt niet in het overeenstemmen van mijn omstandigheden met mijn verwachtingen, of het verwijderen van mijn beangstigende gedachten. Hij wil een relatie met mij opbouwen die mijn hart rust geeft, ongeacht de omstandigheden die op mijn weg komen. Dertig jaar lang heb ik een goedkoop surrogaat gezocht.

Nu zie ik mensen hetzelfde doen in hun zoektocht naar deel uitmaken van Gods gemeente. Nadat ze genoeg hadden gezien en ervaren van de zwaktes en de mislukkingen van vele religieuze structuren, zijn ze het gaan zoeken in huisgemeentes als het antwoord voor authentiek gemeenteleven. Spijtig genoeg voor hen werden ze daardoor net zo ontgoocheld.

Het gaat niet om de vorm

Hen die *'BodyLife'* lezen weten dat ik graag zie dat het lichaam van Christus manieren vindt om zijn geloof te beleven en gemeenschap met anderen te onderhouden op het niveau van huisgezinnen, waar mensen actief kunnen deelnemen aan de reis van geloof. De eerste gemeente vond de huiselijke omgeving de meest natuurlijke om Gods leven gezamenlijk te delen.

Het is gemakkelijk om mensen te overtuigen dat de huisgemeente het antwoord is op hun verlangen naar gemeenschapsleven, totdat ze er zelf in betrokken geraken. Het wordt snel duidelijk dat bij het samenkomen in een huis niet alles van een leien dakje gaat. Wat doen we met mensen die de groep alleen maar voor hun persoonlijke noden gebruiken? Waar kunnen we genoeg mensen vinden die de prijs willen betalen om zo'n leven met elkaar te delen? Wat doen we als de samenkomst begint te vervelen en we het staren naar elkaar moe worden?

Dingen verhuizen van een groot gebouw naar een huis verandert op zichzelf niets. Terwijl het wel de mogelijkheid biedt tot een meer actieve deelname en diepere relaties, biedt het samenkomen in een huis geen garantie dat die dingen ook gaan gebeuren. Wanneer mensen de essentie niet ontdekken van wat het betekent om als gemeente te leven, zal het veranderen van de mechanieken enkel een platform bieden aan mensen in hun dorst naar leiderschap om over de groep te gaan heersen, of ze gaan het afbreken door te proberen hun noden en passies tot de focus van de groep te maken.

Wat we verkeerd doen met de gemeente van vandaag heeft veel minder te doen met de vorm die we gebruiken dan met de weg waarop we gaan. Als we een huisgemeente willen die tegemoetkomt aan de noden die institutionele vormen niet aankunnen, zullen we opnieuw teleurgesteld worden in onze ervaringen. Telkens als we ons focussen op onze noden, zullen we ontgoocheld eindigen vanwege de teleurstellende resultaten.

Wederzijdse afhankelijkheid ter wille van het eigenbelang

Net zoals mijn pogingen om mijn angsten te laten genezen door God, zijn velen onder ons geprogrammeerd om een relatie met God aan te gaan met onze zorgen als motief. Als we beginnen met een gemeente bouwen uitgaande van onze eigen belangen, zullen we alleen maar gefrustreerd raken door de goedkope namaak van de echte gemeente die God voor ogen heeft en die Hij koestert. Als we de gemeente alleen maar zien als een plek waar we aanvaarding kunnen ontvangen, of geborgenheid, of een plaats om onze gaven te demonstreren, of mensen die ons op de een of andere manier liefhebben, of om iemand te hebben die ons zal vertellen hoe we moeten leven in Christus, gaan we al meteen de verkeerde kant op.

De meeste mensen zien dat niet in, omdat de dingen die hen drijven –zoals het hebben van angst - op zich niet verkeerd zijn.

Het is de manier waarop we die dingen willen bereiken die de echte valkuil is. Een vriend van mij die vele jaren pastor was in een denominationele (structurele) gemeente, definieerde georganiseerde religie als volgt: *de wederzijdse afhankelijkheid ter wille van het eigenbelang*. Sommige mensen moeten kunnen leiden, anderen willen geleid worden. Sommigen willen aanvaard worden, anderen genieten er van om hun redder te spelen. Sommigen willen vooraan staan en zingen, terwijl anderen willen zitten tijdens de hele dienst terwijl er van alles om hen heen gebeurt. Sommige mensen hebben een passie voor kinderopvang, en anderen willen hun kinderen even kwijt zodat anderen hen kunnen bezig houden.

Zijn bewering was dat congregaties kunnen blijven bestaan zolang ze deze verlangens op elkaar afstemmen. In dat geval zal de congregatie lang kunnen bestaan. Maar ze kunnen ook vervallen in achterklap, machtspelletjes, en mensen die de 'gemeente' verlaten om een congregatie te zoeken die tegemoet komt aan hun noden. Of ze vormen een nieuwe congregatie al of niet met een andere groep en er komen nieuwe leiders naar voren. Dan begint de cirkel opnieuw terwijl de meesten niet beseffen dat

gemeenteleven niet gebouwd wordt op onze noden, maar op God's bedoeling met zijn volk.

Het verhuizen van een gebouw naar een huis lost het probleem niet op. Als we het gemeenteleven zoeken door onze zorgen bij anderen onder te brengen, zullen we momenten kennen van vervulling afgewisseld door lange droge perioden vol ontevredenheid en frustratie.

Absolute Afhankelijkheid

De vreugde van de authentieke gemeenschap begint wanneer we ons realiseren dat we volkomen afhankelijk zijn van Jezus. En we komen niet samen omdat wij het nodig hebben. We doen het niet opdat aan onze noden wordt tegemoetgekomen. Ware gemeenschap draagt vrucht wanneer onze afhankelijkheid van Jezus overvloedt in onze liefde voor de anderen. De vreugde en vrijheid die we hebben ontvangen in en door Hem, kunnen we niet anders dan met anderen delen.

De Bijbel is er duidelijk over. Het ware leven kan alleen maar in Jezus worden gevonden. In niemand anders is er leven – ook niet in een preciese ordening van Christenen in een huis of in een gebouw. Dat bedoelde Paulus toen hij Jezus het hoofd van de Gemeente noemde, en hij maakte duidelijk dat het Gods bedoeling was dat “Hij (Jezus) onder alles de eerste geworden is”. Niet ónze behoeftes zijn de focus van het gemeenschapsleven, maar Zijn aanwezigheid, Zijn Tegenwoordigheid onder ons.

We hebben jarenlang de verkeerde opvatting gehad dat we naar de Gemeente moesten gaan om ons te (laten) vullen met het leven van God. Dit is verkeerd! We kunnen ons alleen maar vullen met het leven van God door een transformerende relatie met de Vader door Zijn Zoon. Het was nooit de bedoeling om onze vervulling te vinden in en door de Gemeente, maar ten volle in en uit en door Hem te leven en vervolgens Zijn leven te delen met Gods volk.

Hier ligt het probleem van wat tegenwoordig meestal doorgaat voor gemeenteleven, ook bij vele huisgemeentes: in plaats van dat men leert hoe je afhankelijk van Jezus Christus kunt leven, wordt die afhankelijkheid verdrongen door systematische misleidende pogingen om de plaats van Jezus in het leven van mensen in te nemen. In plaats van hen te leren hoe in Hem te leven, maken ze hen afhankelijk van de structuren en samenkomsten van wat ‘de gemeente’ wordt genoemd. Onze uitdrukkingvormen van gemeenteleven werden een hinderpaal voor de mensen die intiem en ten volle in Hem willen leven.

Maar mensen die leren leven in een intieme relatie met Jezus zullen de pure vreugde vinden van het delen van hun leven met anderen die hetzelfde doen. Hun paden kunnen elkaar eventjes kruisen of jarenlang samenlopen zonder elkaar ooit te manipuleren of te controleren. Omdat deze mensen beseffen dat Jezus uiteindelijk de enige is die alles onder controle heeft.

Jammer genoeg hebben de meeste gelovigen er geen idee van om hoe je zo kan leven. Ze lijken het wel goed te vinden dat ze ‘ bezig gehouden worden’ door programma's, samenkomsten en diensten. Zoveel van dit soort ‘gemeenten’ zijn steeds maar druk bezig en vaak wordt er meer beloofd dan men in de praktijk waar kan maken. We kunnen allerlei programma's uit de kast halen maar het wezenlijke van ons leven in Christus delen met anderen missen.

Als je hier ‘genoeg’ van hebt en je bent op zoek naar dit leven in en vanuit Hem. Zoek dan mensen die op deze manier leven, die geen ‘schare van discipelen’ stichten, en vraag om hun hulp.

Gemeenteleven komt voort uit een groep mensen die zich focussen op Jezus. Focus op de gemeente en je wordt steeds teleurgesteld. Focus op Jezus en je zult Hem

vinden, en zien hoe Hij bezig is Zijn Gemeente te bouwen en ook jou daarbij op het oog heeft.

Overall beweging

Overall waar ik ga vragen mensen mij uit over de 'huiskerkbeweging', in de hoop dat deze tegemoet komt aan hun honger naar ware gemeenschap. Hoewel ik vooral op zoek ben naar relationele omgevingen en minder naar institutionele, structurele vormen van samenkomen, zinkt mijn hart telkens als ik het woord 'beweging' hoor. Ik ben ervan overtuigd dat vanaf het moment dat we het hebben over een 'beweging', wanneer God iets aan het doen is, we al bezig zijn ons op het verkeerde te richten. Ik heb vele bewegingen zien komen en gaan - Charismatische, discipelschap, bevrijding, genezing, voorbede, geestelijke oorlogvoering, profetische, aanbidding en apostolische om er maar enkele te noemen. Allemaal bleken ze uiteindelijk lege dozen, niet omdat God in sommige niet aanwezig was, maar omdat mensen Zijn werk kaapten om hun eigen behoeften en ambities waar te maken.

Iets een beweging noemen blaast ons gevoel van belangrijkheid op en scheidt ons van het meervoudige werk van God dat elke bepaalde manier van doen te boven gaat. Vele jaren geleden maakte ik deel uit van een denominatie die zichzelf een 'beweging' noemde. We gebruikten die term om de mensen het gevoel te geven dat ze deel waren van iets belangrijkers dan de andere 'minder verlichte' gelovigen die de dingen niet deden zoals wij. Ik denk dat God het jammer vindt dat er zo'n onderscheid wordt gemaakt.

Het leven van Christus kennen en de vreugde daarvan met elkaar delen in huizen en zich zo verbonden met elkaar voelen kan ook weer tot een systeem worden in een 'Huiskerk-Beweging'. We focussen niet op Jezus maar op de vorm die wij aan het samenkomen geven en deze vorm wordt gaandeweg verheven tot een systeem: 'zo doen wij het, hier hebben wij 'behoefte aan'. En we missen zo de vreugde van het authentieke gemeenschapsleven, als reisgenoten die samen op reis zijn met Jezus.

Onlangs kreeg ik een boek van een vriend toen we met enkele mensen samengekomen waren in een huiskamer in Buffalo, NY. Het was een nieuw boek over de huisgemeentebeweging. De ondertitel vloerde mij bijna, "*...van de radicale nieuwe mannen die deze revolutie leiden*". Een van de auteurs beschouwde ik genoeg als vriend om hem te schrijven en te vragen waarom hij voor de cover van zijn boek zo'n Godslastering had gebruikt.

Als de gemeente werkelijk het werk is van Jezus, en Hij daarin de eerste plaats bekleedt, hoe kan iemand dan beweren dat hij leidt wat God bezig is te doen? Of het is Zijn werk, of niet. Begrijp me goed, het gaat hier niet over slechte mensen die Gods gemeente schade willen toebrengen. Deze oprechte mensen willen de gemeente zien komen tot een zekere volheid, vrijheid en leven. Maar de manier waarop dat volgens hen tot stand moet komen laat zien dat, hoewel ze iets van Gods wegen verstaan, ze nog maar weinig weten over Zijn karakter.

Terwijl hun boek vele manieren aangeeft waarop God ons vraagt om het leven in en met Hem samen met anderen te delen, is het doordrenkt met de giftige denkbeelden dat wij dat leven kunnen produceren door de juiste mechanieken toe te passen of door de juiste leider te volgen. Zo'n leer omzeilt eigenlijk de prioriteiten die het nastreeft, door een structuur aan te brengen die deze prioriteiten zal ondermijnen. Natuurlijk was mijn vriend het niet met mij eens. In feite, zei hij, verkocht het boek flink. Daar twijfelde ik niet aan. Deel van de reden waarom wij bewegingen creëren is omdat mensen modellen willen waarvan ze denken dat ze eenvoudig te implementeren zijn in hun eigen gemeenschappen.

Supermodellen

Vele mensen vragen mij of er een model voor gemeenteleven bestaat, en ze hopen dat er een boek over is. Ik stel hen niet graag teleur, maar ik denk niet dat er een model bestaat dat de vitaliteit van een authentieke gemeenschap kan produceren. Het wordt niet gemaakt door mechanieken maar vindt plaats in de harten van mensen, die God verandert naar Zijn beeld en gelijkenis.

Neem de meest Bijbelse richtlijnen die je kunt vinden en wanneer je ze implementeert ten koste van 'het afhankelijk van Jezus leven', dan zal het eerder een surrogaat zijn voor Jezus' aanwezigheid dan een plaats waar broederpelgrims (reisgenoten) Zijn leven samen delen.

Jezus liet ons geen model na om na te bouwen, maar een Gids om te volgen. We ervaren het leven van de gemeente niet omdat we op een bepaalde manier samenkomen of in een bepaalde plaats, maar omdat we samen leren luisteren naar God en ons door Hem laten onderrichten hoe we Zijn leven met anderen kunnen delen. Als we welke methode of ontwerp dan ook in de plaats stellen voor dat proces, zullen we uiteindelijk dát gaan volgen in plaats van Hem en bouwen we namaak in plaats van het ware uit Zijn handen te ontvangen. Ik ken geen grotere af- en misleiding voor de diepe relatie die God met ons wil hebben, dan wanneer we onze beste krachten geven om iets groots voor Hem te doen. Hij vraagt ons niet om vóór Hem te werken, maar mét Hem.

Pas op voor elk model of would-be leider die jou zegt wat je moet doen, in plaats van jou te helpen naar Jezus te luisteren. Zijn er momenteel nog wel echte leiders in het Lichaam van Christus? Natuurlijk! Maar zij richten geen bewegingen op, en bedenken ook geen modellen. Zij helpen mensen te zien wie Jezus werkelijk is en hoe je Hem kan volgen. Religie ontstaat wanneer mannen en vrouwen, met de beste bedoelingen, met hun beste activiteiten en programma's, Gods werk willen doen. Het leidt altijd tot goedbedoelde programma's die wel iets goed hebben, maar nooit de grote vruchten voortbrengen die God op het oog heeft, en wat Hij alleen kan doen.

Velen denken dat ik zo bezorgd ben over georganiseerde religie omdat ik er zo door verwond ben geweest. Dat is niet helemaal waar. Ik denk dat het grootste gevaar niet is dat iets verdorven is, maar vooral wanneer het ogenschijnlijk goed werkt. Wanneer het de mensen een esthetische ervaring geeft of een plek biedt waar ze hun schuld kunnen achterlaten, terwijl ze ondertussen het één zijn met de Koning van de Glorie mislopen. Als we denken dat het samen in een woonkamer zitten of elkaar even groeten op een parkeerplaats bij een gebouw ware gemeenschap voorstelt, dan vergissen we ons zeer. We missen dan de diepere vreugde van ondersteunende relaties die ons helpen beter te laten zien wat God in ons doet.

Aanvaard geen Vervangingen

Waar ik van houd in het werk van de Geest vandaag is dat het niet door een organisatie, een boek of een charismatische spreker wordt gestuwd. Hij bewerkt een honger in Gods volk die de grenzen van religie, of een bepaalde manier van doen, tart. Hij helpt ons Zijn aanwezigheid diep in te drinken en een krachtig leven met andere reisgenoten te delen.

Sommige mensen vinden anderen met diezelfde honger binnen de meer institutionele congregaties, en anderen vinden dat daarbuiten. Als je zulke mensen nog niet hebt gevonden, wanhoop dan niet. God zal je in contact met hen brengen. Vertrouw Hem daarin. Maar verhandel de passie in je hart niet voor iets wat slechts een schaduw van het gemeenteleven is. Want zo loop je de werkelijkheid (in Christus) mis.

Ware gemeenschap geeft Jezus de eerste plaats in alles, en moedigt mensen aan om Hem echt te leren kennen. Het bevrijdt mensen op de weg naar verandering door God, door authentiek te zijn en niet geconditioneerd, of te doen alsof. Het toont hen hoe zij betrokken kunnen zijn in elkaars leven, niet om anderen te manipuleren maar Gods grootse werk in hun leven te stimuleren.

Waarom is dat zo moeilijk te vinden? Het kan zijn dat te veel gelovigen gefocust zijn op hun eigen behoeften, dat ze niet weten hoe ze met anderen kunnen optrekken in gezonde vriendschapsrelaties. Het kan zijn dat we genoeg nemen met goedkope modellen die op korte termijn goed kunnen zijn, maar toch de diepere verlangens naar authentiek gemeenschapsleven ontkrachten. Het kan zijn dat we nooit de pure blijdschap hebben gekend wanneer wij Jezus Hoofd laten zijn van Zijn gemeente. Als we dit niet inzien maakt het niet uit waar of hoe we samenkomen. Het zal steeds op onszelf gericht zijn en verstoken zijn van Zijn glorie.

Waarom vraag je niet aan God om je te leren hoe Jezus de eerste plaats in jouw hart kan krijgen en om je te helpen mensen te vinden die deze passie delen? Ik kan me geen gebed inbeelden dat Hem meer opgewonden maakt en wanneer dat gebeurt zal Hij je tonen hoe en waar je dat leven in Hem kan leven.

© Copyright 2009 Lifestream Ministries

Permission is hereby granted to anyone wishing to make copies for free distribution.